

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **J. D.**, zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D., se sídlem Karlovo náměstí 28, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2023, čj. KUKHK-7923/DS/2023-3 DV, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 8. 2023, čj. 51 A 2/2023-89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Trutnov rozhodnutím ze dne 10. 1. 2023, čj. MUTN 1738/2023, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále „zákon o silničním provozu“). Přestupku se dopustil tím, že dne 3. 6. 2022 v 13:30 hod., v obci Vlčice, na silnici č. III/01412, u domu č. p. X jako řidič motorového vozidla zn. Kia Sorento, registrační značky X s přívěsem zn. Humbaur HTK, registrační značky X, řídil výše uvedenou jízdní soupravu bez příslušného řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel, neboť nejvyšší povolená hmotnost jízdní soupravy přesáhla v danou dobu hmotnost vyšší než 3 500 kg. Za přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Kromě výše popsaného skutku došlo během jízdy k utržení přípojného vozidla, které se střetlo s vozidlem řízeným L. P. v protisměru. Městský úřad tuto věc odložil, protože žalobce nemohl ovlivnit utržení přípojného vozidla.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[4] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného správní žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové zamítl. Krajský soud předně zkoumal, zdali žalovaný řádně zjistil totožnost řidiče jízdní soupravy. Neuvěřil svědecké výpovědi J. Š. o tom, že jízdní soupravu řídil on a nikoli žalobce. Svědek nejprve v úředním záznamu ze dne 3. 6. 2022 tvrdil, že seděl na sedadle spolujezdce. Tomu odpovídalo prohlášení žalobce, učiněné do úředního záznamu téhož dne, že jízdní soupravu řídil sám, protože se kolegovi udělalo nevolno. Poté však při svědecké výpovědi J. Š. uvedl, že to byl právě on, kdo jízdní soupravu řídil. Svědek nebyl věrohodný, protože změnil své tvrzení. Naproti tomu svědek L. P. identifikoval jako řidiče osobu, která fyzickými znaky odpovídala žalobci.

[5] Krajský soud dále konstatoval, že žalovaný nebyl povinen zjišťovat okamžitou hmotnost jízdní soupravy. Pro zařazení jízdní soupravy do příslušné skupiny je rozhodující její maximální povolená hmotnost, nikoli její faktická váha. Soud vysvětlil, že protiprávní jednání žalobce bylo společensky škodlivé, neboť zasáhlo do objektu chráněného daným přestupkem (zajištění ochrany života, zdraví a majetku před ohrožením spočívajícím v řízení vozidla bez požadovaného řidičského oprávnění). Konečně se soud zabýval přiměřeností správní sankce. Konstatoval, že žalovaný musel uložit pokutu a zákaz činnosti (zákon používá příkaz *uložit*, namísto *může uložit*), a zdůraznil, že obě sankce uložil v nejnižší možné výši (pokuta 25 000 Kč, zákaz řízení na 1 rok). Nezjištění majetkových poměrů nemohlo žalobce zkrátit na jeho právech. Námitka nepřiměřenosti tak dle soudu nesměřovala proti správnosti rozhodnutí žalovaného, nýbrž proti samotné nejnižší hranici správních trestů v zákoně o silničním provozu. Žalobce navíc neupřesnil, proč by pro něj měly být sankce likvidační.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud chybně označil výpověď J. Š. za nevěrohodnou. Svědek a stěžovatel mohli při výpovědi uvést odlišné okolnosti než v úředním záznamu. Jelikož měl J. Š. propadlé řidičské oprávnění a řidičský průkaz neměl u sebe, přemluvil stěžovatele, aby do úředního záznamu nepravdivě uvedl, že řídil jízdní soupravu. Soud nemohl ověřit tvrzení svědka L. P. ohledně totožnosti řidiče jízdní soupravy, protože spis neobsahoval žádnou fotodokumentaci a svědek mohl snadno zaměnit totožnost osob, které se do příjezdu policie pohybovaly okolo vozidel. Krajský soud se navíc nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou nesprávného hodnocení důkazů, pouze převzal závěry žalovaného, čímž své rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

[7] Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že pro zařazení do skupiny motorových vozidel je rozhodující nejvyšší povolená hmotnost a nikoli faktická váha jízdní soupravy. Škodlivost jednání nelze hodnotit takto formalisticky. Správní orgány navíc

pokračování

nezjistily, zdali bylo připojné vozidlo bržděné. Kdyby totiž bržděné bylo, mohlo mít hmotnost 3 500 kg.

[8] Stěžovatel měl též za to, že nejednal společensky škodlivě, neboť nezpůsobil dopravní nehodu. Z tohoto důvodu neodpovídal za žádný přestupek.

[9] Konečně stěžovatel tvrdil, že zákaz řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku je nepřiměřeně přísný. Žalovaný vůbec stěžovatele nevyzval k doložení majetkových poměrů a spokojil se s tím, že majetkové poměry stěžovatele nelze při ukládání pokuty zohlednit.

[10] Žalovaný se ztotožnil s odůvodněním rozsudku krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] O žalobě rozhodla specializovaná samosoudkyně. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[12] Kasační stížnost není přijatelná.

III.a Nepřípustné kasační námitky

[13] Nejvyšší správní soud se předně zabýval přípustností uplatněných kasačních námitek. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž platí, že *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[14] Nejvyšší správní soud upozorňuje, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 12. 2020, čj. 7 Afs 251/2020-29, kasačnímu soudu nepřísluší v kasačním řízení přezkoumávat opětovně rozhodnutí žalovaného v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu může být toliko to, zda rozhodnutí krajského soudu k námitkám uvedeným v kasační stížnosti ob stojí. Nejvyšší správní soud je přitom povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Z tohoto hlediska kasační námitky, které v podstatě jen opakuji žalobní tvrzení a alespoň v minimální míře nereagují na argumentaci krajského soudu, nepředstavují důvody podle § 103 s. ř. s., a jsou proto nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. V takové situaci rovněž není namístě vyzývat stěžovatele k odstranění této vady postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, body 5, 12 a 13, nebo rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2023, čj. 8 As 368/2021-51, bod 24).

[15] Stěžovatel byl přesvědčen, že nejednal společensky škodlivě, neboť k dopravní nehodě nedošlo v důsledku jeho neschopnosti řídit jízdní soupravu. Nijak však nereagoval na argument krajského soudu (body 38 až 40 napadeného rozsudku), že není postihován za spáchání dopravní nehody, nýbrž za neoprávněné řízení motorového vozidla, které vždy představuje nebezpečné a nezodpovědné chování lidí v silničním provozu. Krajský soud srozumitelně vysvětlil, že smyslem přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu je chránit bezpečnost silničního provozu proti ohrožení, jež vyplývá z řízení motorových vozidel bez příslušného řidičského oprávnění. Stěžovatel tento právní názor krajského soudu nerozporoval. Jeho kasační námitka tak nesměřovala proti rozsudku krajského soudu, proto je nepřípustná (§ 104 odst. 4 ve spojení s § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

[16] Stěžovatel poukazoval na nepřiměřenost zákazu řízení motorových vozidel po dobu jednoho roku a nezjištění majetkových poměrů. Nezpochybnil však závěry krajského soudu uvedené v bodech 41, 42 a 45 napadeného rozsudku ohledně povinnosti správního orgánu uložit pokutu a zákaz činnosti, nemožnosti od těchto trestů upustit, a vlivu uložení správních trestů v nejnížší možné výši na práva stěžovatele. Kasační námitka směřovala toliko proti podpůrným argumentům krajského soudu, které se týkaly ústavnosti rozpětí sankce za přestupek spočívající v řízení motorového vozidla bez příslušného řidičského oprávnění (bod 40 rozsudku) a povinnosti zkoumat majetkové poměry (bod 43 rozsudku). Stěžovatel tedy nepolemizoval s nosnými důvody rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nýbrž pouze dílčí argumentací. Kasační námitka proto není přípustná (obdobně usnesení NSS ze dne 21. 11. 2007, čj. 8 As 52/2006-74).

[17] Stěžovatel považoval za formalistický právní názor krajského soudu, že pro zařazení jízdní soupravy do skupiny motorových vozidel je rozhodující maximální povolená hmotnost, nikoli její skutečná váha. Krajský soud se v bodě 36 napadeného rozsudku odkázal na rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2021, čj. 4 As 87/2021-39. V něm Nejvyšší správní soud dospěl již na základě jazykového výkladu k tomu, „že rozhodující pro zařazení vozidla (jízdní soupravy) do skupiny je největší povolená hmotnost. Nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatele, že nejvyšší povolená hmotnost jízdní soupravy by měla být zkoumána jako faktická (okamžitá).“ Stěžovatel proti tomuto právnímu posouzení pouze uvedl, že jde o formalistický právní názor. Taková polemika však nesplňuje náležitosti kasační námítky, která musí konkrétně a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat závěry krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2023, čj. 8 As 163/2021-59, bod 13). Obdobné platí i o souvisejícím tvrzení, že žalovaný nezjistil, zdali bylo přípojně vozidlo bržděné, či nikoli. Stěžovatel jednak nereagoval na závěr krajského soudu vyjádřený v bodě 20 napadeného rozsudku, byť se týkal rekapitulace obsahu správního spisu, ale vyplývá z něj, že dle karty vozidla Kia Sorento je maximální povolená hmotnost 2 670 kg a bržděného přípojně vozidla 3 500 kg. Pokud jde o údaje o přívěsu zn. Humbaur, tak jeho maximální povolená hmotnost je 3 500 kg a je vybaven provozními a parkovacími brzdami. Z toho je tedy zřejmé, že krajský soud konstatoval, že podle podkladů ve spise je přívěs bržděný. V bodě 36 rozsudku krajský soud navíc z těchto údajů dovodil, že celková povolená hmotnost jízdní soupravy činila 6 170 kg. Šlo tedy právě o součet maximální povolené hmotnosti vozidla a bržděného přípojně vozidla. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti sám uvádí stejné údaje o hmotnosti přívěsu. Není tedy zřejmé, co konkrétně chce větou o údajném nezjištění brždění vyjádřit, pokud

pokračování

není sporu o tom, že k vozidlu byl připojen konkrétní přívěs, který měl takovou povolenou hmotnost, která v součtu s povolenou hmotností vozidla přesahovala limit, ke kterému měl stěžovatel řídicí oprávnění.

[18] Konečně stěžovatel namítal, že krajský soud nemohl ověřit věrohodnost výpovědi L. P. týkající se vzhledu řidiče jízdní soupravy, protože ve spise nebyla žádná fotografie účastníků dopravní nehody. Dodal, že svědek mohl snadno zaměnit osoby, které se hodinu před příjezdem policie pohybovaly v místě nehody. Kasační soud připomíná, že jeho úkolem je přezkoumat rozhodnutí správního soudu a zhodnotit, zda se dostatečně a správně vypořádal se všemi žalobními námitkami. Obsah a rozsah kasačních námitek je tak podmíněn obsahem a rozsahem námitek žalobních (rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2021, čj. 10 Ads 101/2020-39, bod 14). Dle § 104 odst. 4 *in fine* s. ř. s. je v řízení o kasační stížnosti nepřijatelná námitka, kterou stěžovatel nevznesl v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Žalovaný uvěřil výpovědi L. P., protože ji považoval za podrobnou stran průběhu nehody a totožnosti řidiče (str. 7 rozhodnutí žalovaného). Stěžovatel znal okolnosti dopravní nehody, neboť se jí účastnil, a byl obeznámen s obsahem správního spisu. Námitku týkající se chybějící fotodokumentace a nebezpečí záměny řidiče mohl, a proto tedy také měl, uplatnit již v žalobě. Stěžovatel však v žalobě brojil pouze proti hodnocení výpovědi J. Š., zatímco věrohodnost svědka L. P. zpochybnil poprvé až v kasační stížnosti. Krajský soud tak nebyl oprávněn posoudit správnost hodnocení výpovědi L. P. žalovaným z toho pohledu, zda k tomu neměl mít žalovaný k dispozici fotodokumentaci a zdali svědek v časovém intervalu od vzniku dopravní nehody do příjezdu policie nemohl zaměnit řidiče za jinou osobu pohybující se v místě nehody. Obsahově se tak stěžovatel snaží uplatnit námitku, kterou však neuplatnil v řízení před krajským soudem. Kasační námitka je proto nepřijatelná.

III.b Nepřijatelné kasační námitky

[19] Stěžovatel namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v tom, že krajský soud pouze převzal závěry žalovaného ohledně nevěrohodnosti svědecké výpovědi J. Š. a věrohodnosti svědecké výpovědi L. P.

[20] Nejvyšší správní soud se již opakovaně a podrobně zabýval nepřezkoumatelností rozhodnutí soudu. Konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být v soudní praxi spíše výjimečné, „*není-li z odůvodnění rozhodnutí krajského soudu vůbec patrné, jak soud hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v rámci žalobních bodů. Naopak nelze považovat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor krajský soud zaujal vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci.*“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29). Napadený rozsudek těmito požadavkům nepochybně dostál. Krajský soud nejprve popsal rozpor ve svědeckých výpovědích (bod 28 rozsudku), poté shrnul judikaturu týkající se hodnocení svědeckých výpovědí (body 29 a 31), a konečně posoudil, která výpověď je věrohodná (body 30 a 32). Není tedy pravda, jak tvrdí stěžovatel, že krajský soud pouze převzal závěry žalovaného.

[21] Stěžovatel byl přesvědčen, že krajský soud chybně hodnotil věrohodnost svědeckých výpovědí J. Š. a L. P. Nejvyšší správní soud k uplatněné kasační argumentaci předepisuje, že

smyslu institutu přijatelnosti kasační stížnosti by zjevně odporovalo, pokud by se měl kasační soud zabývat vytvářením judikatury ohledně dílčích skutkových otázek (usnesení NSS z 29. 1. 2024, čj. 8 As 241/2022-25, bod 13, usnesení NSS z 21. 11. 2024, čj. 8 Azs 99/2024-61, bod 31, či z 25. 10. 2024, čj. 8 Azs 135/2024-60, bod 14).

[22] Závěry krajského soudu týkající se věrohodnosti svědecké výpovědi L. P. (zejména s ohledem na její podrobnost a korespondenci s průběhem nehody) a nevěrohodnosti svědecké výpovědi J. Š. (zejména s ohledem na to, že verzi nehody postupně měnil) jsou přezkoumatelné a logické. Krajský soud tyto závěry navíc velmi detailně zdůvodnil, a to s odkazem na příslušnou právní úpravu a za použití existující judikatury (viz body 24 až 32 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud v projednávané věci proto k podstatě a východiskům odůvodnění napadeného rozsudku nemá výhrady svědčící přijatelnosti kasační stížnosti. I kdyby snad krajský soud z hlediska sporných otázek dílčím způsobem pochybil, rozhodně by nešlo o hrubé pochybení při výkladu způsobem, který by vyžadoval zásah kasačního soudu (usnesení NSS z 11. 8. 2023, čj. 8 As 120/2022-28).

[23] Nejvyšší správní soud shrnuje, že krajský soud postupoval ve stávajícím případě v souladu s judikaturou kasačního soudu a nedopustil se žádných zásadních pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[25] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení vznikly jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. prosince 2024

Petr Mikeš
předseda senátu